

Täysistunto

Torstai 19.12.2024 klo 10.00—19.26

3.1. Suullinen kysymys verotuksen kiristämisestä (Pia Viitanen sd)

Suullinen kysymys SKT 227/2024 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Me olemme viime aikoina kuulleet paljon huonoja uutisia. Työllisyyttä meillä on hoidettu Euroopan huonoiten, velka kasvaa ennätystasua. Nyt pienistä valopilkkuista huolimatta uusimmat ennusteet ovat kyllä karua luettavaa.

Nyt kuulumme myös yhden uuden hälyttävän uutisen. Nimittäin Elinkeinoelämän valtuuskunnan selvitys kertoo, että tavallisen keskituloisen palkansaajan ja eläkkeensaajan verotaakka on ensi vuonna korkeammalla tasolla kuin kertaakaan viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kyllä, tavallisen suomalaisen työtä ja kulutusta verotetaan enemmän kuin kymmeneen vuoteen. Juuri nyt tarvittaisiin kotimaista ostovoimaa, luottamusta ja kulutuskysyntää.

Ministeri Purra, minä kysyn teiltä: Hallituspuolueiden omat nuorisojärjestöt ovat todenneet, että tämä on teiltä räikeä epäonnistuminen. Miten te, ministeri, kommentoitte tätä? [Timo Heinonen: Aina niin rakentava!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.02 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): arvoisa herra puhemies! Hallitus joutui vielä keskellä kautta viime keväänä tekemään tosiaan uusia sopeutus-toimia. Jouduimme ottamaan siinä käyttöön myös verosopeuttamisen ja tekemään ratkaisuja, jotka eivät varmasti yhdellekään tässä hallituksessa tai meidän eduskuntaryhmissämme olleet helppoja. Tämä kuitenkin koettiin välttämättömäksi, koska kokonaisuus, josta puhutaan, yhdeksän miljardia euroa, on erittäin suuri.

No, mitä tulee sitten kokonaisveroasteeseen tällä hallituskaudella, niin toisin kuin puhuja väittää, kokonaisveroaste ei nouse tällä hallituskaudella. Se pysyy samana tai jopa hieman laskee verrattuna Marinin hallituksen meille jättämään kokonaisveroasteeseen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Taaskaan ei mennyt ihan putkeen!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyviä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

16.03 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä viittasin Evan selvitykseen. Työn ja kulutuksen verotus on korkeimmillaan kymmeneen vuoteen. SDP sen sijaan keventäisi tavallisen suomalaisen verotaakkaa. [Välihuutoja oikealta] SDP:n esityksillä tavalliselle lapsiperheelle jäisi reilu tonni käteen vuodessa. Sen sijaan, arvoisa ministeri, teidän hallituksenne heti ensi töikseen tämän samaisen tonnin tarjosi ministeritason tuloluokalle.

SDP keventäisi tavallisen suomalaisen tuloverotusta puoli miljardia hallitusta enemmän. [Juho Eerola: Näinkö te teitte viime kaudella?] Me emme nostaisi arvonlisäveron alempia kantoja, jotka muun muassa nostavat lääkkeiden hintaa, emmekä myöskään räätälöisi eläkkeensaajille lisäveroa, sanoisinko, ”ryöstöveroa”.

Verotuksen osalta, ministeri, hallituksen erityissuojeluksessa ovat varakkaat vuorineuvokset ja raharikkaat. Heitä nämä veronkorotukset eivät koske. Ministeri Purra, minä kysyn teiltä: minkä takia hallitus on korottanut vain tavallisten ihmisten veroja?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.04 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Miten onnellinen olisinkaan, jos voisin uskoa siihen, että sosiaalidemokraatit esittävät oikeasti meille veronalennuksia ja sellaista tulevaisuutta, jossa sen jälkeen, kun me olemme menoja saaneet alas, me voisimme ihan oikeasti kokonaisveroastetta tässä maassa saada alemmaksi. Valitettavasti minä en siihen usko, koska teidän vaihtoehtonne ei ole todellinen, kuten täällä salissa on moneen kertaan käyty läpi. Se, että te vastustatte vaihtoehtobudjetissanne huomattavasti vähemmän asioita kuin te olette vastustaneet puolentoista vuoden ajan, juuri antaa teille sitä taloudellista mahdollisuutta, jotta te voitte esittää esimerkiksi niitä veronalennuksia. [Ben Zyskowitz: Olla esittävinänne!]

Minä en tiedä, keitä ovat ne epätavalliset ihmiset, joiden verotusta pitäisi kiristää, mutta joka tapauksessa tässä maassa yksi suurista ongelmista on verotuksen tiukka progressio. Se on esimerkiksi selvästi tiukempi keskituloisen osalta kuin se on esimerkiksi Ruotsissa. Sen sijaan pienituloisten verotus on alempaa kuin Ruotsissa, ja kyllä tämä hallituskin on kohdennanut työtulovähennyksen kautta veronalennuksia nimenomaan pieni- ja keskituloisille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Koskinen, olkaa hyvä.

16.05 **Johannes Koskinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun sosiaalidemokraatit ovat olleet hallituksessa, niin on lukuisia kertoja kokonaisveroaste alentunut, [Perussuomalaisten ryhmästä: Korotettu veroja!] esimerkiksi niissä hallituksissa, joissa itse olin tuossa 20 vuotta sitten. [Oikealta: Siitä on jo aikaa! — Naurua]

Mutta kysyisin vaihtoehtoisesta tavasta koota valtiolle ja laajemminkin EU:lle varoja. Ympäristöverotus laajassa mielessä — ilmastoon liittyvät, esimerkiksi hiilitullit, ja sitten erilaiset haittaverot — on se tapa, joka kokoaisi varoja ja samanaikaisesti heikentäisi kierrettä kohti huonompaa ilmastoa ja auttaisi ympäristöongelmien ratkaisemisessa. Kun ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen on ilmeisesti viimeistä kertaa vastaamassa, niin avaan tässä mahdollisuuden kertoa, mitä pitäisi tehdä sekä Suomessa kansallisesti että varsinkin EU:n ilmasto- ja ympäristöpolitiikassa verotuksen tai tullimaksujen tai tämäntyypp-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

pisten maksujen kautta, jotta saataisiin parempia tuloksia ilmasto- ja ympäristöpolitiikassa [Puhemies koputtaa] mutta myös sekä jäsenvaltioille että EU:lle tuloja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Mykkänen, olkaa hyvä.

16.07 Ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tärkeästä kysymyksestä. Kun kysyitte, mikä olisi tärkeintä tehdä koko Euroopan puhtaan siirtymän edistämiseksi, niin kyllä se on määrätietoiset päätökset, millä tavalla 2030-luvulle asti Euroopan yhteinen ilmastopolitiikka kulkee, ja sen tärkeänä osana hiilelle mahdollisimman yhtenäinen hinnoittelu teknologianeutraalisti. Sinänsä se, että meillä on teollisuuden ja energiantuotannon päästökauppa Euroopassa nyt 20 vuotta tasan, itse asiassa, ohjannut kehitystä, on ollut menestystarina siinä, että olemme päässeet muun muassa Pohjoismaissa ensimmäisten joukossa hiilestä, fossiilisista eroon ja siirtyneet 95-prosenttisesti puhtaaseen sähköön, ja lämmössä myös samaa kehitystä.

Tärkeänä osana tätä hiilen hinnoittelua on eduskunnassa juuri tänä syksynä myös lakiin säädetty hiilirajamekanismi, jolla kiinalaiset, intialaiset ja amerikkalaiset päästöt silloin, kun niitä ei kotimaissaan hinnoitella oikeudenmukaisesti, hinnoitellaan tässä meidän Euroopan tullirajalla. Se on lähivuosien tärkeä tehtävä, niin että me pystytään tällä tavalla pelikenttä pitämään reiluna ja samalla hinnoitellaan se haitta. [Puhemies koputtaa] Totta on, että esimerkiksi päästökaupan huutokauppatulot ovat tällä vaalikaudella korkealla tasolla, koska päästöoikeuden hinta on korkea, [Puhemies: Kiitoksia!] ja siinä mielessä tämä ympäristöohjausverotus on käytössä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta, olkaa hyvä. — Korjaan, edustaja Tynkkynen.

16.08 Oras Tynkkynen vihr (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Verotuksen taso on todella tärkeä yhteiskunnallinen kysymys, mutta hyvin paljon väliä on myös verotuksen rakenteella. Vihreässä verouudistuksessa verotetaan vähemmän sitä, mitä halutaan enemmän, eli työn tekemistä ja teettämistä ja yrittämistä, ja vastaavasti verotetaan sitten enemmän sitä, mitä halutaan vähemmän, eli ympäristön kuluttamista ja kuormittamista. Valitettavasti hallitus on monessa suhteessa toteuttanut pikemminkin ruskean verouudistuksen, [Ben Zyskowitz: Höpö höpö!] jossa on kevennetty ympäristöverotusta, esimerkiksi fossiilisten tuontipolttoaineiden verotusta, saastuttavien autojen ajoneuvoveroa, ja vastaavasti sitten kiristetty verotusta siellä, missä sitä ehkä ei niin paljon tarvittaisi.

Nyt kun todella — niin kuin te, ministeri Purra, olette moneen otteeseen todennut — näyttää siltä, että myös lisäsopeutustoimia saattaa olla vielä edessä, jotta näihin hallituksen asettamiin taloustavoitteisiin on vielä mahdollista yltää, niin miten arvioitte, voitaisiinko harkita haittaveroja vielä yhtenä mahdollisena keinona luoda talouteen sitä kaivattua liikumatilaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.09 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallituksen veropoliittinen linja on varsin johdonmukainen siitä huolimatta, että jouduimme kesken kautta tekemään tällaisia lisätoimia tämän suhteen. Me kiristämme mo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

nenlaisten haittojen verotusta, yleisesti puhutaan vaikkapa alkoholista tai tupakasta. [Keskustan ryhmästä: Ja kaljaa alennatte!] Toisaalta olemme mahdollisimman vähän kohdistaneet veronkorotuksia työhön ja yrittämiseen. Arvonlisäverokannan yleisen kannan nosto on se meidän suurin fiskaalinen veropoliittinen toimija. Silläkin, totta kai, on vaikutuksia, siis haitallisia vaikutuksia, kuten veronkorotuksilla yleensä on, mutta asiantuntijoidenkin mukaan huomattavan vähän verrattuna näihin muihin vaihtoehtoihin.

Itse en näe, että hallitus olisi siinä tilanteessa, että me yleisesti enää voisimme korottaa veroja, mutta sen sijaan me kyllä haluamme edistää erilaisia kasvutoimia, mahdollisesti sellaisia, jotka ovat tässä julkisen talouden hyvin kapeassa liikkumatilassa mahdollisimman hyviä ja kasvun edellytyksiä parantavia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.10 **Lauri Lyly sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Verottaa pitää, mutta miten ja keneltä: niiltä, joilla on varaa maksaa, vai niiltä, joilla ei ole varaa maksaa? Äsken mainittu alvin korottaminen [Timo Heinonen: Tehän hyväksyitte sen!] on iskenyt aika kovasti tavallisten pieni- ja keskituloisten kulutukseen. Voi sanoa, että kotimarkkinoilla luottamus puuttuu täysin, [Välihuuto perussuomalaisen ryhmästä] ja joulukauppa taitaa matkaa aika lailla pienillä luvuilla. Arvoisa ministeri, miten kotimarkkinoilla saadaan luottamus palautettua? Leikkaamalla se ei onnistu.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.11 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tosiaan taloudessa on paljon kyse luottamuksesta ja myös psykologiasta. Monet kasvua vauhdittavat edellytykset alkavat olla Suomessa kunnossa: korot merkittävässä laskussa, inflaatio taittunut, Suomen hintojen kehitys alhaisinta koko euroalueella. Vastavasti investointeja saadaan vähitellen lisää, ja mikä parasta, palkansaajien ostovoima on nyt selvästi paranemassa. Tämä kaikki lisää sitä, että kotitalouksienkin luottamus yhteiskuntaan ja markkinoiden toimintaan kasvaa, ja sitä kautta voisimme saada lisää kulutusta.

Yksi sellainen mahdollinen toimi on juuri se, että me esimerkiksi emme rakenna suunnattomia uhkakuvia asioista, jotka meillä ovat kuitenkin varsin hyvässä jamassa. Se, että hallitus on toimintakykyinen ja tekee samaan aikaan korjaustoimia julkisen talouden vahvistamiseksi, tämän ikävän velkasuhteen vakauttamiseksi vaalikauden loppuun ja kannustaa kasvua, tekee kunnianhimoisia uudistuksia yhteiskuntaan, on mielestäni juuri sitä, mitä me tarvitsemme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.12 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On totta, että moni keskituloinen suomalainen opettaja, sairaanhoitaja, poliisi ja niin edelleen tuskailee sen kanssa, että arjessa ei tunnu että palkalla pärjäisi, ja tämä ongelma on varmasti meille kaikille tuttu ja yhteinen. Meidän pitää yhdessä miettiä, miten me saisimme verotustakin selkeäksi, että ihminen työllään tulisi toimeen.

Keskustahan on vaihtoehtobudjetissaan esittänyt muutamia aika rohkeitakin avauksia verotuksen rakenteellisille muutoksille. Samaan aikaan Suomi velkaantuu hurjaa vauhtia,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

ja tämäkin ongelma on muuten yhteinen. Ensi vuonnakin sitä täällä käsittelemme, mutta kun tulen itse joulupukin kotikaupungista Rovaniemeltä, haluaisin kysyä valtiovarainministeriltä, että jos voisin viedä yhden terveisen joulupukille valtiovarainministerin toiveena ensi vuoden talouden suhteen, mikä olisi se tärkein ja merkittävin juttu taloudessa, mitä toivoisitte tapahtuvan ensi vuoden osalta nimenomaan Suomen taloudessa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.13 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Muistan, kun ennen eduskuntavaaleja keskustapuolue useaan kertaan erilaisissa paneeleissa ja linjauksissaan oli sitä mieltä, että meillä ei ole merkittävästi mahdollisuutta veronalennuksiin, koska ne pitäisi tehdä velaksi. Nythän tilanne julkisessa taloudessa on vielä melko tavalla heikompi kuin tuolloin keväällä 2023, ja nämä ihan samat lainalaisuudet pätevät tälläkin hetkellä.

Valtiovarainministeriö erityisesti monissa veroratkaisuissaan on aika konservatiivinen. Tiedän, että varsinkin opposition suunnalta erilaisiin dynaamisiin vaikutuksiin voidaan laskea monesti sisään huomattavasti enemmän kuin sitten todellisuudessa on mahdollista. Vastuuntuntoinen hallitus tietenkin pohjaa linjauksensa näihin.

Mutta mitä sitten joulupukille ja Rovaniemelle ensi vuoden taloudesta voisi sanoa positiivista, niin useitakin asioita. Ensinnäkin talous kasvaa. Toisekseen, kun kotitalouksien luottamus lisääntyy, he toivon mukaan myös kuluttavat, [Puhemies koputtaa] ja se tarkoittaa muun muassa sellaisten lahjojen ostamista, joita siellä Rovaniemen Pajakylässä [Puhemies koputtaa] valmistetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Haatainen, olkaa hyvä.

16.15 Tuula Haatainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te hallituksessa olette paljon puhuneet yrittäjämysteisyydestä, mutta kun kuuntelee yrittäjien, pienyrittäjien ja varsinkin naisyrittäjien todellisuutta, niin se ei näytä kovin hääviltä. Osa on jopa epätoivoisia. Ja nämä alv-alarajan huojennuksen poistot ja historialliset korotukset alviin ja nyt sitten nämä tulossa olevat alimmat alv-kantojen nostot, kaikki, heikentävät rajusti kulutuskysyntää, ja ne myös vaikeuttavat pienyrittäjien tilannetta. [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä]

SDP nostaisi tätä alv-velvollisuuden alarajaa 20 000 eurosta 30 000 euroon, mikä helpottaisi pienyritysten tilannetta, ja se myös mahdollistaisi sitä kasvua ja kenties työntekijöiden työllistämistä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ne olisi kannattanut tehdä muuten viime kaudella!] Kysynkin: Miten kansantalouden näkökulmasta ajattelette, että teillä on varaa vaikeuttaa näiden ahkerien pienyrittäjien tilannetta? Eikö olisi järkevämpää, että tätä alv-velvollisten alarajaa nostettaisiin ja sillä tavalla [Puhemies koputtaa] myös helpotettaisiin yrittäjien tilannetta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.16 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus on kokonaisuuteensa myös sen vaikeat osat rakentanut sillä tavalla, että se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

mahdollisimman vähän yrittämiseen ja työntekoon kohdistuisi. Olemme kuitenkin joutuneet tekemään myös hankalia päätöksiä.

Mitä tulee sosiaalidemokraattien vaihtoehtoon, niin mikäli muistan viivan alle jääviä lisäkustannuksia nimenomaan yrittäjälle, ne olivat useita satoja euroja vuodessa suhteessa hallituksen esitykseen. [Sinuhe Wallinheimo: 900 euroa!] Niin mielelläni kuin uskonkin, että tekin olette yrittäjien ja yritysten puolella, [Juho Eerola: Kyllä ne yrittävät olla!] koska täältähän, jos jostakin, yksityisen sektorin kautta se kasvu tähän maahan saadaan, niin minun on hieman vaikea tätä uskoa.

Mutta samaan aikaan haluan nostaa esille sellaisen ilouutisen, että valtioneuvoston istunnosta tänään on saatu ulos muun muassa paikallisen sopimisen malli. Kiitoksia koko eduskunnalle, että tämä loistava esitys on saatu nyt maaliin. [Sinuhe Wallinheimo: Hyvä! Demarit oli varmaan tämän puolella! — Keskustan ryhmästä: Se on hyvä juttu!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto, olkaa hyvä.

16.17 Laura Meriluoto vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on johdonmukaisesti lisännyt suomalaisten epätasa-arvoa. Te kuritatte pienituloisia ja suositte varakkaita. Te muun muassa kaksinkertaistitte solidaarisuusveron alarajan, mikä hyödyttää erityisesti hyvätuloisia, kuten ministerin tuloluokkaa, merkittävästi. Sen sijaan nämä arvonlisäveron korotuksenne iskivät erityisen kipeästi pienituloisiin. Tämä on paitsi epäinhimillistä myös epäviisasta. Se, että heikennetään niiden ihmisten ostovoimaa, joiden kaikki rahat menevät kulutukseen, heikentää kotimaista kysyntää ja haittaa siten taloutta.

Erikoinen arvovalinta on sekin, että hallitus nostaa lääkkeiden, joukkoliikenteen, kirjallisuuden ja urheilun verotusta ja suosii samalla kaljanjuontia, saastuttamista ja nikotiinipussien käyttöä. Ministeri Purra, aiotteko te vielä ensi vuonnakin seisoa näiden teidän arvovalintojenne takana?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.18 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustajan kysymyksessä lueteltiin niin monta erilaista toimea — veroa, säästöä, sopeuttamista — että en ehdi kyllä minuutissa suinkaan niihin kaikkiin vastata, mutta sikäli kuin nämä toimet ovat hallituksen ohjelmassa tai myöhemmissä päätöksissä, niin me kaikki täällä seisomme niiden takana siitakin huolimatta, että niitä ei välttämättä ole helppoa ollut viedä eteenpäin.

Mitä tulee sitten jälleen tähän suomalaiseen verotusjärjestelmään ja siihen, miten se esimerkiksi kannustaa työntekoon tai ylipäättänsä matalilla palkkatasoilla työn tekemiseen, niin kyllä tällä hallituksella on tässä vielä tekemistä. Tietenkin parhaassa tapauksessa meillä esimerkiksi olisi sellainen sosiaaliturvajärjestelmä, jossa jokainen tehty työtunti lisäisi henkilön saamia tuloja, jolloinka ei olisi vaaraa siitä, että sosiaaliturvan varassa eläminen esimerkiksi olisi kannustavampaa, ja siihenhän hallituksen linja nimenomaan pyrkii. Monet näistä toimista pyrkivät lisäämään työnteon kannustimia, mahdollistamaan sen, että mahdollisimman monella olisi tulevaisuudessa työtä [Puhemies koputtaa] ja mahdollisuus tulla toimeen omillaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kumpula-Natri, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

16.19 Miapetra Kumpula-Natri sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän päivän valtiovarainministeriön ennuste oli hieman positiivisempi kuin mitä saimme aikaisemmin lukea Suomen Pankin ennusteesta. Sen hälyttävän kohta oli se, että teidän ennusteenne mukainen viimeisen toimintavuotenne 2027 työllisyys olisi alhaisemmalla asteella kuin tänä vuonna, ja se on kyllä kansallinen huoli.

Me olemme vaihtoehtobudjetissamme yrittäneet katsoa myös palkansaajien ostovoimaa, ja siitä lähti tänään tämä kysymys palkansaajien ostovoimasta, kun tuloverotus ja kulutusverotus ovat nyt sitten kymmeneen vuoteen ennätyskorkeat. Ostovoima on se, jolla kansalaiset pystyvät käymään jouluostoksilla tai ostamassa suomalaisia tuotteita pukinkonttiin. Monella joulusta näyttää tulevan tosi tiukka, työllisten määrä on vähentynyt eikä lisääntynyt.

Minusta on kummallista, että me puhutaan täällä niistä potentiaalisista työpaikoista eikä todellisista. Mutta kun sanoitte, että tiukka progressio oli ongelma, niin senhän te hoiditte heti alkuun, rikkaiden verotus aleni ensimmäisenä. Nyt sitten kysyisin valtiovarainministeriltä ja pääministerin sijaiselta: miten teitä kiinnostaa palkansaajien ostovoima?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.20 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten muistaakseni jo ensimmäisessä vastauksessani tai jossakin vastauksessani korostin, nimenomaan palkansaajan ostovoima on paranemassa. Paitsi että palkat ovat noussemassa merkittävästi, tulee inflaation taittuminen, korkojen merkittävä aleneminen — ne kaikki vaikuttavat siihen, että nimenomaan palkansaajan ostovoima on paranemassa.

Tällä hetkellä monissa kotitalouksissa on tehty päätös siitä, että rahaa laitetaan vielä jemmaan ja säästetään. Tähän liittyy juuri se, että esimerkiksi työllisyyskehitys ja valitettavat irtisanomiset ovat olleet sitä luokkaa, että monet eivät luota siihen, että sama tilanne ei säily. Mutta kun me tätä luottamusta saamme vahvistettua, niin todennäköisesti se kulutuskiihtyy, ja juuri tähän suuntaan valtiovarainministeriön ennusteetkin näyttävät.

Mitä tulee sitten siihen progressioon, niin valitettavasti me olemme myös joutuneet viimeisissä tomissamme kiristämään kahden ylimmän tuloluokan työn verotusta ja olemme osoittaneet veronalennuksia erityisesti pieni- ja keskituloihin, joten teidän kannattaa tarkemmin katsoa, mitä sille progressiolle on tällä hallituskaudella tapahtumassa. [Ben Zyskiewicz: Se kiristyy niin kuin demarit haluaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kauma, olkaa hyvä.

16.22 Pia Kauma kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen todella ilahtunut siitä, että nyt puhutaan taloudesta, ja siitä, että SDP:kin on nyt tullut sille kannalle, millä kokoomus on ollut aina, että verotusta, erityisesti palkansaajien verotusta, tulee alentaa. [Mikko Savola: Sinipuna on löytänyt toisensa!] Tosin minun on hiukan vaikea uskoa sitä, että aidosti olisitte sitä mieltä. [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä]

Orpon hallitushan on jo ihan ensimmäisestä päivästäan lähtien ollut sitä mieltä, että talous pitää saada kestäväälle uralle. Me emme kerta kaikkiaan voi jättää tällaista velkavuorta meidän lasten ja lastenlasten maksettavaksi. Tänään julkaistu valtiovarainministeriön talousennustehan on 1,6 prosenttia ensi vuodelle, ja se on todella lupaava. [Miapetra Kumpula-Natri: Paljonko tälle vuodelle oli?] Useinhan nämä ennusteet perustuvat luottamuk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

seen, siihen, että on tehty sellaisia päätöksiä, jotka antavat ihmisille luottamusta tulevaisuuteen, että täällä kannattaa investoida, tehdä työtä, yrittää ja niin edelleen. On tehty oikeanlaisia työmarkkinauudistuksia.

Ja tänään, arvoisa puhemies, valtioneuvosto teki päätöksen tästä suurten investointien verokannustimesta. Arvoisa valtiovarainministeri, kertoisitteko meille hiukan tästä kannustimesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.23 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Palatakseni vielä tähän aiempaan keskusteluun, niin sillä, että suhdanne on ollut paljon vaikeampi ja pidempi kuin alun perin ennustettiin, on tietenkin vaikutus myös siihen, miltä hallituksen tavoitteiden eteneminen näyttää. Samaan aikaan näyttää selvältä, että paitsi alijäämät olisivat merkittävästi entistä suurempia ilman hallituksen toimia, niin näin olisi myös työttömyyden osalta. Mikäli me emme olisi saaneet tehtyä näitä merkittäviä uudistuksia ja toimia, niin työllisyys olisi vieläkin heikompi.

Mitä tulee sitten tähän suurten teollisten investointien verohyvitykseen, kyseessä on tosiaan merkittävä kasvutoimi, josta hallitus päätti keväällä. Sillä pyritään edistämään puhtaaseen siirtymään liittyviä suuria, yli 50 miljoonan teollisia investointeja, ja niihin on mahdollista saada verohyvitystä riippuen investoinnin koosta. Tälläkin hetkellä meillä on tiedossa jo useita kymmeniä, yli kolmisenkymmentä, tällaista suuren mittaluokan investointia, jotka mahdollisesti soveltuisivat [Puhemies koputtaa] tähän työkaluun, ja tähän on erittäin hieno uutinen. Mikäli ne kaikki toteutuisivat, [Puhemies koputtaa] puhutaan miljardien investoinneista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen, olkaa hyvä.

16.24 Matias Mäkynen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ikävä kyllä, hallitus alittaa toistuvasti erilaiset ennusteet kasvusta ja työllisyydestä. Myöskin velkaantuminen on vuosi toisensa perään suurempaa kuin on ennustettu. [Sinuhe Wallinheimon välihuuto] Marinin hallitus sen sijaan ylitti jatkuvasti niin kasvu- kuin työllisyysennusteet. [Välihuutoja oikealta]

Tällä viikolla niin Suomen Pankki kuin valtiovarainministeriö korjasivat ennusteitaan kasvusta, jälleen kerran alaspäin. [Välihuuto oikealta] Molemmat ennustavat, että hallitus jää taloustavoitteistaan, velkaantuminen jatkuu, työllisyys jää vaalikauden alkua alemmas ja kasvu viipyy ja jää liian matalalle tasolle. Suomen Pankin mukaan hallituksen omat tavoitteet vaativat vielä 4,5 miljardin euron lisäsopeutusta. Tällainen lisäleikkausten ja veronkorotusten määrä heikentää edelleen talouskasvua ja pitkittää taantumaa ja heikentää myöskin ihmisten ostovoimaa pahimmillaan. [Sinuhe Wallinheimon välihuuto]

Ministeri Purra: Aiotteko muuttaa hallituksen taloustavoitteita ensi keväänä kehysriihessä? Aiotteko muuttaa sitä talouspolitiikkaa ihmisten ostovoimaa tukevaksi, vai päätättekö jälleen uusista leikkauksista ja veronkorotuksista puoliväliriihessä? [Ben Zyskowitz: Aiotteko ottaa lisää velkaa, kuten Mäkynen vaatii?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

16.25 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen todella onnellinen, että tämäkin kysymys tuli, koska olen ymmärtänyt, että teidän ryhmässänne on kahtalaista näkemystä näistä tavoitteista. Teidän ulostulonne viittasi siihen, että tästä kasvavasta velasta ei tarvitsisi välittää. [Veronika Honkasalo: Vastatkaa kysymykseen!]

Valtiovarainministeriön tämänpäiväisen ennusteenkin mukaan yhdeksän miljardin kokonaisuudella velkasuhde vakautuu vaalikauden loppuun mennessä, ja se on se meidän tärkein finanssipoliittinen tavoitteemme. Samaan aikaan olemme sitoutuneet siihen, että mikäli näyttäisi siltä, että tämä tavoite karkaa, tarkastelemme lisätoimia.

Siinä kysyjä on aivan oikeassa, että pelkällä leikkaamisella tai säästämisellä näitä asioita ei hoideta, ja juuri siksi me otamme kasvun, kasvuedellytysten, vahvistamisen niin kovin vakavasti. Me olemme tehneet sitä hallitusneuvotteluista asti, mistä kirjasimme kasvun ohjelman, joka on täynnä eri sektoreille lukuisia toimia, joilla pyritään vahvistamaan kasvun edellytyksiä — joissa valitettavasti näistä toimenpiteistä enemmistöä te olette vastustaneet — ja me olemme edelleen tekemässä näitä lisää myös kevään puoliväliriihessä. [Piritta Rantanen: Älkää nyt, hyvänen aika, enää tehkö, jos tulokset ovat tällaisia!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

16.27 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Luetaan nyt sitten tämä Evan raportti: ”Tulo- ja kulutusveroista laskettu keskituloisen palkansaajan kokonaisveroprosentti on nousemassa korkeammaksi kuin kertaakaan Verokoneen kymmenvuotisen historian aikana.” [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Oho!] En tiedä, mitä lukuja nämä ovat, mutta varmaan pitävät paikkansa, ja veroprosentti on 43,7 prosenttia. Pitääkö tämä paikkansa, vai eikö tämä pidä? [Mika Kari: Nyt, Heinonen, vastauksia!] Se pitää Evalta sitten kysyä.

Ruotsissa on tehty veronalennuksia esimerkiksi suurituloisille ja keskituloisille, ja osoitautui, että verokertymä oli loppujen lopuksi isompi, kun ihmiset innostuivat tekemään enemmän töitä ja sillä tavalla saatiin veroprosentti nousemaan. Tänä vuonna Ruotsi on laskenut verojaan kolmella miljardilla eurolla ja nostanut kotitalousvähennystä, jotta he saisivat enemmän vauhtia talouteen. Nyt jos me mennään taas säästämään kaksi kolme miljardia, niin tämä talous tukehtuu. Se on ihan varmaa. Jotain muuta pitäisi tehdä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.28 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): arvoisa herra puhemies! Aivan oikein, Ruotsissa muun muassa keski- ja korkeatuloisen palkansaajan verotus on selvästi kevyempää. Korkeimmillaan ero Suomeen on kahdeksan prosenttiyksikköä. Tämä kysymys viittasi tähän samaan selvitykseen kuin sosiaalidemokraatit avauskysymyksessään, mutta näkisin, että te olette kyllä keskenänne hyvin eri mieltä siitä, koska täsähän puhuttiin keskituloisen palkansaajan verotuksesta ja siihen liittyvästä kokonaisveroasteesta. [Harry Harkimo: En minä ole mitään mieltä, minä luin! — Naurua] Mutta kuten totesin, tällä hallituskaudella yleisesti kokonaisveroaste ei nouse suhteessa edelliseen hallitukseen, vaan pikemminkin hieman laskee.

Ruotsin talous on sellaista, mistä me voimme täällä tietenkin kaikki vain haaveilla. Myös Ruotsin julkinen talous on huippukunnossa, joten mahdollinen erilaisten puskurei-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

den käyttö kriisitilanteissa ja silloin, kun tulee jotakin yllättävää, puhumattakaan verotusremonttien tekemisestä nimenomaan työhön ja yrittämiseen kannustavaan suuntaan eli hyvinkin uudistavalla tavalla, on aivan eri tavalla mahdollista kuin Suomessa. Ja siinäpä onkin yksi syy, miksi meidän pitää [Puhemies koputtaa] tätä meidän menorakennetta saada pienemmäksi, jotta meilläkin olisi joskus [Puhemies koputtaa] mahdollisuus tuohon. [Johannes Koskinen: Esimerkiksi myötämääräislaki!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

16.29 Joakim Vigelius ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On sanottu, että eilisen velka on huomisen veronkorotus tai leikkaus, ja sitähan Suomi tässä tällä hetkellä elää. Edellisen hallituksen jäljiltä Suomen talous jäi kurakuntoon, ja nyt sitä koetetaan korjata. [Suna Kymäläinen: Nyt se on vielä huonommassa kunnossa!]

Mutta aika pitkälle menee, kun kuullaan, että sosiaalidemokraatit arvostelevat tätä hallitusta veronkorotuksista, [Pia Viitanen: Kyllä!] koska luin teidän vaihtoehtonne, ja teidän vaihtoehdossanne, SDP, [Pia Viitanen: Lukekaa myös, mitä ne sisältävät!] teillä on hallitusta vähemmän säästöjä, teillä on hallitusta vähemmän työllisyystoimia, mutta teillä on hallitusta enemmän veronkorotuksia esitettyä. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohoh! — Juho Eerola: Taas on käsi toisen taskussa!] Teidän vaihtoehdossanne ei ollut puolet, ei kaksi kertaa, vaan kaksi ja puoli kertaa enemmän veronkorotuksia tämän hallituksen linjaan nähden vielä puoli vuotta sitten. [Pia Viitanen: Katsokaa sisältöä! — Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Lue niiden vaikutus, lue niiden tulovaikutus!] Ja tässä salissa te haukutte tätä hallitusta veromoukarista. [Puhemies koputtaa]

Kysynkin ministeri Purralta: uskotteko te tähän SDP:n ratkaisuun, jossa veroja korotettaisiin moninkertaisesti tätä hallitusta enemmän?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.30 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Oppositiossa kaikki on mahdollista, myös se, että vastustetaan jokaista säästöä [Naurua — Eduskunnasta: Kokemusta on! — Tehän sen tiedätte!] — kuunnelkaa nyt — [Hälinää — Puhemies koputtaa] sekä veronkorotuksia, ja siitä huolimatta väitetään, että ollaan sitouduttu julkisen talouden korjaamiseen, jopa pitämään Suomi pois tarkkailuluokilta ja niin edelleen. Mutta kuten moneen kertaan olen tässä aitiossa todennut, nämä kaikki eivät voi olla totta samaan aikaan.

Julkisen talouden kuntoon saattaminen tarkoittaa vaikeita päätöksiä, ja se tarkoittaa sitä myös sosiaalidemokraateille. [Vasemmalta: Eivät ole vaikeita teille!] Siksi näihin erilaisiin veroihin liittyviin alennuspuheisiin tai muuhunkaan vastaavaan kritiikkiin näistä asioista en voi suhtautua hirvittävän vakavasti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

16.31 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kerrataan nyt vielä tämä tosiasia: hallituksen ratkaisujen takia pienituloisen, keskituloisen palkansaaajan ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 139/2024 vp

eläkkeensaajan verotaakka on ensi vuonna korkeammalla tasolla kuin kertaakaan viimeisen kymmenen vuoden aikana. [Sanna Antikainen: Teidän vaihtoehto lisääsi!]

Arvoisa ministeri! Te olette nyt tehneet uuden ihan valitettavan ennätyksen keskituloisten suurena verottajana. Ja toinen tosiasia on myös se, että SDP:n esityksissä se tavallinen palkansaaja, se tavallinen eläkkeensaaja hyötyisi, koska me verottaissimme heitä kevyemmin kuin mitä tämä hallitus tekee. [Sanna Antikainen: Ei pidä paikkaansa!] — Kyllä se pitää paikkansa. [Sanna Antikainen: Kun ei pidä!] — Te voitte tutustua SDP:n vaihtoehtobudjettiin, [Sanna Antikainen: Olen tutustunut, mutta te ette ole!] joka on varsin lempeä keskituloisille palkansaajille ja eläkeläisille, joita tämä hallitus nyt kurittaa.

Ministeri, te lupasitte ennen vaaleja, että kansalaisten ostovoimaa parannetaan. Nyt te heikennätte monin toimin sitä. [Petri Huru: Te lupasitte bensarahaa!] Mutta minä kysyn teiltä, ministeri, ihan näin joulunkin kunniaksi, kun te olette väläytellyt, että joudutte mahdollisesti tekemään lisäsopeutustoimia: voisitteko tässä nyt joulun kunniaksi luvata, [Puhemies koputtaa] että jatkossa ette enää lisää pieni- ja keskituloisten verotaakkaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.33 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ei kyllä yllätä, että vielä joulunkin saatte tämän politiikkanne sivulle kulkemaan, mutta korjaan teidän kysymyksessänne esittämät väärät väitteet. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Katso kalenteria! — Perussuomalaisten ryhmästä: Punainen on joulun väri! — Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Joulun väri on sosiaalidemokraattinen!] Tämän hallituksen jälkeen kokonaisveroaste on sama tai hieman alempi kuin se oli teidän hallituskautenne loputtua. [Perussuomalaisten ryhmästä: Menikö perille?] Tällä hallituskaudella kokonaisveroaste ei ole näillä päätetyillä toimilla nousemassa. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Keva on väärässä! — Onko Keva väärässä?] Toisekseen teidän vaihtoehtobudjetissänne on ongelmia, koska te olette vastustaneet sellaisia toimia, jotka te siinä hyväksytte. Me emme voi tietää, mitä te varsinaisesti kannatatte. Mutta siinä, että te haluatte nyt olla myös keskituloisen palkansaajan asialla ja monen muun tahon asialla, ja se yhdistettynä siihen, että te haluatte samaan aikaan korjata julkista taloutta, olette sitoutuneita säästöihin, joita ei kuitenkaan saa tehdä käytännössä minnekään, niin tämä on se kokonaisuus, jota on hyvin vaikea kommentoida tai sitä millään tavalla käsitellä, koska me emme tiedä, mikä milloinkin on totta. Samaan aikaan teidän omista riveistänne esitetään myös viestiä siitä, että millään velan lisäämisellä [Puhemies koputtaa] ei edes ole väliä. Mihin minä nyt vastaisin teille, edustaja Viitanen?

Kysymyksen käsittely päättyi.